

Minister Klimatu i Środowiska

DPM-WJP.050.9.2023.KS
2559314.9808553.7949178
Warszawa, 18-04-2023

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senatora Jana Sebastiana Libickiego na 59 posiedzeniu Senatu w dniu 22 lutego br. poniżej przedstawiam odpowiedź na szczegółowe pytania nr 1, 2, 6 wskazane w treści oświadczenia w zakresie nadzorowanego przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska Ekologicznego Funduszu Poręczeń i Gwarancji.

Odpowiadając na pytanie pierwsze, uprzejmie informuję, że Ekologiczny Fundusz Poręczeń i Gwarancji, zwany dalej „EFPiG”, został utworzony z dniem 1 stycznia 2021 r. w Banku Gospodarstwa Krajowego, zwanego dalej „BGK”. Fundusz funkcjonuje zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą POŚ”. Podstawowe cele i zasady działalności poręczeniowo-gwarancyjnej BGK określa art. 34a ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, zwanej dalej „ustawą o poręczeniach i gwarancjach” o poręczeniach i gwarancjach. Zgodnie z art. 34a ust. 1 pkt. 4 tej ustawy BGK może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, zwanych "programami rządowymi", obejmujących w szczególności projekty realizowane z zakresu ochrony środowiska - w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

Sposób funkcjonowania EFPiG w szczególności źródła zasilenia tego funduszu środkami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwanego dalej „NFOŚiGW”, szczegółowo określa natomiast rozdział 6 (art. 421l i następne) w dziale II, w tytule VII ustawy POŚ. Zgodnie z art. 421l ust. 2 ustawy POŚ, środki EFPiG przeznacza się na pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń lub gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń lub gwarancji, na rzecz kredytobiorców lub pożyczkobiorców w ramach wskazanych przez NFOŚiGW rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych obejmujących projekty z zakresu ochrony środowiska, o których mowa w art. 34a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

Taki zakres finansowania środkami zgromadzonymi na EFPiG jest spójny z celem działania funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, opisanym w art. 400b ustawy POŚ. Całość stosunku prawnego między BGK a NFOŚiGW wynika z ustawy POŚ, treści programu rządowego oraz umowy przekazania, określonej w art. 411 ust. 10u ustawy POŚ. NFOŚiGW zawarł w dniu 8 czerwca 2021 r z BGK umowę o finansowaniu EFPiG (umowa nr 490/2021). Programem rządowym, w ramach którego BGK, w ramach Funduszu Poręczeń i Gwarancji, udziela gwarancji spłaty kredytów wykorzystywanych na realizację przedsięwzięć proekologicznych, polegających w szczególności na termomodernizacji budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe w tych budynkach, jest rządowy program pod nazwą „program gwarancyjny „Czyste powietrze”, ustanowiony uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dnia 11 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia Programu gwarancyjnego „Czyste powietrze” z wykorzystaniem gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego (M.P. poz. 473), zmienioną uchwałą nr 271 Rady Ministrów z dnia z dnia 28 grudnia 2022 r. (M.P. z 2023 r. poz. 13), zwany dalej „programem gwarancyjnym”. Podejmowane w ramach programu gwarancyjnego działania służą poszerzeniu instrumentów oddziaływania Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” i realizacji jego celu przez eliminowanie barier dla osób fizycznych, właścicieli lub współwłaścicieli jednorodzinnych budynków lub lokali mieszkalnych w dostępie do zewnętrznych źródeł finansowania przez udzielanie gwarancji portfelowej jako formy zabezpieczenia spłaty tego finansowania. Celem programu gwarancyjnego jest wykorzystywanie gwarancji jako instrumentu preferowanego przez banki dla zabezpieczania ryzyka braku spłaty kredytów finansujących wydatki na realizację przedsięwzięć zgodnych z Programem Priorytetowym „Czyste Powietrze”, służących poprawie jakości powietrza oraz zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych przez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej jednorodzinnych budynków mieszkalnych.

Gwarancja BGK ma charakter portfelowy, tzn. jest zbiorem udzielonych przez ten bank, na podstawie umowy portfelowej, jednostkowych gwarancji spłaty kredytów udzielonych przez bank kredytujący do wysokości udostępnionego bankowi kredytującemu limitu gwarancji (tzw. „gwarancja portfelowa”).

Program gwarancyjny jest skierowany do beneficjentów Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, którym banki współpracujące z NFOŚiGW udzieliły kredytu bankowego na realizację przedsięwzięcia zgodnego z tym Programem Priorytetowym. Adresatami akcji gwarancyjnej są zatem osoby fizyczne zaciągające kredyt na realizację celów zgodnych z Programem Priorytetowym „Czyste Powietrze”. Gwarancje są udzielane w ramach portfelowej linii gwarancyjnej we współpracy z bankami kredytującymi i finansowane są ze środków EFPiG . Gwarancje zabezpieczają do 80% kapitału kredytu. Maksymalna kwota gwarancji nie może przekroczyć 120,00 tys. zł. Z tytułu udzielenia gwarancji nie są pobierane opłaty prowizyjne. Maksymalny okres gwarancji wynosi 147 miesięcy. Zasilenie EFPiG środkami NFOŚiGW zgodnie z art. 411 ust. 10t ustawy POŚ odbywa się na podstawie umowy przekazania środków do BGK, określonej w art. 411 ust. 10u ustawy POŚ. Należy zauważyć, że zasilenia EFPiG ze środków NFOŚiGW odbywa

się zgodnie z Planem finansowym NFOŚiGW i prezentowane w sprawozdaniach. Jest więc wykazywane w budżecie państwa (Plan NFOŚiGW stanowi załącznik do ustawy budżetowej). W latach 2021- 2023 w ramach umowy o finansowaniu EFPiG (umowa nr 490/2021 z dnia 08 czerwca 2021) NFOŚiGW przekazał do BGK łącznie 3 119 845,26 zł. W myśl art. 421l ust. 4 ustawy POŚ, poza środkami przekazanymi przez NFOŚiGW do BGK, środki EFPiG pochodzą z:

- 1) opłat prowizyjnych z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych w ramach EFPiG;
- 2) wpływów z tytułu odzyskanych kwot zapłaconych przez BGK w wykonaniu umowy poręczenia lub gwarancji udzielonej w ramach EFPiG;
- 3) odsetek z tytułu oprocentowania środków EFPiG;
- 4) środków przekazywanych przez Ministra właściwego do spraw klimatu, o których mowa w art. 421l ust. 4 ustawy POŚ;
- 5) wpływów z innych tytułów.

Odpowiadając na pytanie drugie uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 421m ust. 1 pkt 2 ustawy POŚ BGK wyodrębnia plan finansowy EFPiG w planie finansowym BGK. Zgodnie z art. 421m ust. 2-3 ustawy POŚ Plan finansowy EFPiG jest opracowywany przez BGK w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw klimatu, w terminie do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy EFPiG ma obowiązywać. Minister właściwy do spraw klimatu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych zatwierdza plan finansowy EFPiG na następny rok w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan. Plan finansowy EFPiG określa w szczególności przewidywaną kwotę udzielonych poręczeń i gwarancji, wysokość kosztów i wydatków, o których mowa w art. 421l ust. 2 ustawy POŚ, oraz wysokość zasilenia tego Funduszu z poszczególnych źródeł określonych w art. 421l ust. 4 ustawy POŚ. Plan finansowy EFPiG i jego zmiany podlega konsultacjom w trybie roboczym z NFOŚiGW. BGK składa ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oraz ministrowi właściwemu do spraw klimatu sprawozdanie z realizacji planu finansowego EFPiG w danym roku do dnia 30 kwietnia roku następnego, w myśl art. 421m ust. 4 ustawy POŚ. Zgodnie z planem finansowym na rok 2023 r. kwota planowanych wpływów ze środków NFOŚiGW w ramach EFPiG wynosi 6 970 886,99 zł.

Odpowiadając na pytanie szóste uprzejmie informuję, że zgodnie z informacjami przekazanymi przez BGK w ramach umowy zawartej z NFOŚiGW o finansowaniu EFPiG (umowa nr 490/2021 z dnia 08 czerwca 2021), BGK w ramach EFPiG udzielił 1688 gwarancji na łączoną kwotę 63 971 447,72 zł dla 5 wymienionych poniżej banków (stan na dzień 28.02.2023 r.):

1. BOŚ S.A.;
2. BNP Paribas Bank Polska S.A,
3. SGB-Bank S.A.,
4. SANTANDER CONSUMER BANK S. A.
5. BPS S.A.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Małgorzata Golińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM